

Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji

PREAMBULA

Rzeczpospolita Polska i Republika Słowacka (zwane dalej "Umawiającymi się Stronami"), dążąc do rozszerzenia współpracy gospodarczej z wzajemną korzyścią dla obu Państw, mając na celu stworzenie i utrzymanie korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, uznając potrzebę popierania i ochrony inwestycji zagranicznych w celu przyczynienia się do rozkwitu gospodarczego obydwu Państw, uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1 Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy:

1) Pojęcie "inwestor" oznacza w odniesieniu do każdej z Umawiających się Stron:

- a) osoby fizyczne posiadające obywatelstwo danej Umawiającej się Strony,
- b) osoby prawne, w tym spółki, korporacje, stowarzyszenia handlowe i inne organizacje utworzone lub zorganizowane należycie w inny sposób, zgodnie z prawem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają swoją siedzibę i prowadzą rzeczywistą działalność gospodarczą.

2) Pojęcie "inwestycje" oznacza wszelkie mienie zainwestowane przez inwestora jednej Umawiającej się Strony, pod warunkiem, że zostało ono zainwestowane zgodnie z ustawodawstwem i przepisami drugiej Umawiającej się Strony i obejmuje w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również wszelkie inne prawa rzeczowe, takie jak służebność, hipoteka, kupieckie prawo zatrzymania, zastaw;
- b) akcje, kapitał zakładowy spółek, udziały lub wszelkie inne rodzaje udziałów w spółkach;
- c) roszczenia pieniężne lub roszczenia do innych świadczeń mających wartość ekonomiczną;
- d) prawa autorskie, prawa własności przemysłowej (takie jak patenty, wzory użytkowe, projekty i wzory przemysłowe, znaki handlowe lub usługowe, nazwy handlowe, oznaczenia pochodzenia), "know-how" i "goodwill";
- e) prawa przyznane przez władze publiczne do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym koncesje, na przykład na poszukiwanie, wydobywanie lub eksploatację zasobów naturalnych.

3) Zmiana formy inwestycji dopuszczanej zgodnie z ustawodawstwem i przepisami Umawiającej się Strony, na której terytorium inwestycja została dokonana, nie zmienia jej charakteru jako inwestycji.

4) Określenie "przychody" oznacza kwoty uzyskane z inwestycji, a w szczególności, choć nie wyłącznie, obejmuje zyski, odsetki, dochody z kapitału, dywidendy, należności licencyjne, honoraria lub inny bieżący dochód.

5) Określenie "terytorium" oznacza:

a) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej: terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również obszary morskie, w tym dno morskie i podglebie przyległe do obszaru poza morzem terytorialnym, nad którym Rzeczpospolita Polska sprawuje, zgodnie z prawem międzynarodowym, suwerenne prawa w zakresie badania i wykorzystywania zasobów naturalnych takich obszarów;

b) w odniesieniu do Republiki Słowackiej: terytorium Republiki Słowackiej, nad którym Republika Słowacka sprawuje zgodnie z prawem międzynarodowym suwerenne prawa.

Artykuł 2

Popieranie i dopuszczanie inwestycji

1) Każda z Umawiających się Stron będzie popierać na swoim terytorium inwestycje inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i dopuszczać takie inwestycje zgodnie ze swoim ustawodawstwem i przepisami.

2) Jeżeli Umawiająca się Strona dopuściła inwestycję na swoje terytorium, ta Strona przyzna, zgodnie ze swoim ustawodawstwem i przepisami, niezbędne zezwolenia dewizowe związane z taką inwestycją, z wykonaniem umów licencyjnych i umów o pomocy technicznej, handlowej lub administracyjnej. Każda z Umawiających się Stron będzie w razie potrzeby dokładać wszelkich starań w celu wydania niezbędnych zezwoleń na działalność doradców i innych wykwalifikowanych osób posiadających obywatelstwo zagraniczne.

Artykuł 3

Ochrona i traktowanie inwestycji

1) Każda z Umawiających się Stron będzie ochraniać na swoim terytorium inwestycje dokonane zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i nie będzie naruszać w sposób nieuzasadniony lub dyskryminacyjny prawa inwestora drugiej Umawiającej się Strony do zarządzania, utrzymania, wykonania, osiągnięcia korzyści, rozszerzania działalności, sprzedaży i w razie potrzeby likwidacji takich inwestycji.

2) Każda z Umawiających się Stron zapewni sprawiedliwe i równe traktowanie na swoim terytorium inwestycji inwestorów drugiej Umawiającej się Strony. Traktowanie to będzie nie mniej korzystne niż przyznane inwestycjom inwestorów jakiegokolwiek państwa trzeciego, jeżeli to ostatnie będzie bardziej korzystne.

3) Klauzula najwyższego uprzywilejowania nie będzie miała zastosowania do przywilejów, jakie którakolwiek z Umawiających się Stron przyzna inwestorom państwa trzeciego ze względu na ich członkostwo lub przynależność do sfery wolnego handlu, unii celnej, wspólnego rynku lub organizacji wzajemnej pomocy gospodarczej lub jakiejkolwiek istniejącej albo przyszłej konwencji w sprawie podwójnego opodatkowania lub innych spraw podatkowych.

Artykuł 4

Wywłaszczanie i odszkodowanie

1) Żadna z Umawiających się Stron nie podejmie bezpośrednio lub pośrednio działań wywłaszczeniowych, nacjonalizacji lub innych działań o takim samym charakterze lub równoznacznym skutku w stosunku do inwestycji należących do inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, chyba, że działania te zostaną podjęte w interesie publicznym i nie będą miały charakteru dyskryminacyjnego, i będą podjęte zgodnie z właściwą procedurą prawną i za skutecznym i właściwym odszkodowaniem. Odszkodowanie takie będzie odpowiadać wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji, ustalonej według stanu przed wywłaszczeniem lub zanim decyzja o wywłaszczeniu stała się publicznie wiadoma, i będzie obejmować odsetki od daty wywłaszczenia, i będzie podlegać wolnemu transferowi. Kwota odszkodowania została ustalona w walucie wymiennej i będzie wypłacona bez zbędnej zwłoki osobie uprawnionej, bez względu na jej miejsce pobytu czy zamieszkania, jeżeli Strony nie uzgodnią inaczej. Transfer "bez zbędnej zwłoki" uważany będzie wówczas, gdy będzie dokonywany w okresie wymaganym normalnie dla wypełnienia formalności związanych z transferem. Okres ten zacznie biec w dniu, w którym został złożony wniosek, i nie może przekroczyć 3 miesięcy.

2) Inwestorzy jednej z Umawiających się Stron, których inwestycje poniosły straty z powodu wojny lub jakiegokolwiek innego konfliktu zbrojnego, rewolty, zamieszek, stanu wyjątkowego lub innych podobnych wydarzeń, które miały miejsce na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, będą mieli przyznane - w zakresie przywrócenia, odszkodowania, kompensaty i innego uregulowania - traktowanie nie mniej korzystne niż przyznane inwestorom jakiegokolwiek państwa trzeciego. Wynikające z tego płatności będą podlegały, jak daleko to możliwe, transferowi w walucie wymiennej bez zbędnej zwłoki.

Artykuł 5

Transfer

1) Każda z Umawiających się Stron, na której terytorium dokonane zostały inwestycje przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, przyzna tym inwestorom swobodny transfer, w wymiennej walucie, kwot związanych z tymi inwestycjami, a w szczególności:

a) kapitału i kwot dodatkowych niezbędnych do utrzymania lub rozszerzenia inwestycji;

b) zysków, odsetek, dywidend i innych bieżących przychodów;

c) spłaty pożyczek prawidłowo zaciągniętych, udokumentowanych i związanych z konkretną inwestycją;

- d) należności licencyjnych i honorariów;
- e) kwot pochodzących z całkowitej lub częściowej likwidacji inwestycji;
- f) kwot z tytułu odszkodowań na mocy artykułu 4;
- g) zarobków obywateli jednej Umawiającej się Strony dopuszczonych do pracy w związku z inwestycją na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

2) Transfery będą dokonywane bez zwłoki w walucie wymiennej według oficjalnego kursu stosowanego w dniu transferu i zgodnie z procedurą przewidzianą w ustawodawstwie Umawiającej się Strony, na której terytorium została dokonana inwestycja.

3) Umawiające się Strony zobowiązują się przyznać transferom, o których mowa w ustępach 1 i 2 tego artykułu, traktowanie nie mniej korzystne, niż przyznane transferom pochodzącym z inwestycji dokonywanych przez inwestorów któregośkolwiek państwa trzeciego.

Artykuł 6

Subrogacja

1) Jeżeli Umawiająca się Strona lub jakakolwiek jej agencja dokona płatności któremukolwiek z jej inwestorów w ramach gwarancji lub ubezpieczenia zawartego w związku z inwestycją, druga Umawiająca się Strona uzna przejęcie przez pierwszą Umawiającą się Stronę lub jej agencję wszelkich praw lub roszczeń przysługujących inwestorowi. Umawiająca się Strona lub jakakolwiek jej agencja, która przejęła prawa inwestora, jest uprawniona do takich samych praw, jakie posiada inwestor, i do dochodzenia takich praw w takim samym zakresie, z zastrzeżeniem zobowiązań inwestora związanych z ubezpieczoną w ten sposób inwestycją.

2) W przypadku subrogacji określonej w ustępie 1 tego artykułu inwestor nie będzie wysuwał roszczeń, jeżeli nie będzie do tego upoważniony przez Umawiającą się Stronę lub jakąkolwiek jej agencję.

Artykuł 7

Spory między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony

1) Spory między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony będą sformułowane przez inwestora wobec Umawiającej się Strony przyjmującej inwestycje, w formie pisemnej, z podaniem szczegółowych informacji. Strony będą starały się rozstrzygnąć takie spory w miarę możliwości w drodze polubownej.

2) Jeżeli takie spory nie mogą być rozstrzygnięte w ten sposób w ciągu sześciu miesięcy od daty pisemnej notyfikacji, o której mowa w ustępie 1, spór będzie przedłożony, zależnie od wyboru przez inwestora:

- Trybunałowi Arbitrażowemu zgodnie z Regulaminem procedury Instytutu Arbitrażowego Izby Handlowej w Sztokholmie;
- Trybunałowi Arbitrażowemu Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu;

- Trybunałowi Arbitrażowemu ad hoc utworzonemu zgodnie z Regulaminem procedury Komisji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego;
- Międzynarodowemu Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych (ICSID), utworzonemu na mocy Konwencji w sprawie rozstrzygania sporów inwestycyjnych między państwami a obywatelami innych Państw, jeżeli obie Umawiające się Strony będą sygnatariuszami tej konwencji.

3) Orzeczenie arbitrażowe będzie oparte na:

- postanowieniach niniejszej umowy;
- prawie krajowym Umawiającej się Strony, na której terytorium inwestycja została dokonana, w tym na normach prawa kolizyjnego;
- normach i powszechnie przyjętych zasadach prawa międzynarodowego.

4) Orzeczenia arbitrażowe będą ostateczne i wiążące dla stron sporu. Każda Umawiająca się Strona zobowiązuje się wykonać orzeczenie zgodnie z jej prawem wewnętrznym.

Artykuł 8

Spory między Umawiającymi się Stronami

1) Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji stosowania postanowień niniejszej umowy będą rozstrzygane w drodze dyplomatycznej.

2) Jeżeli obie Umawiające się Strony nie osiągną porozumienia w ciągu sześciu miesięcy od powstania sporu, spór zostanie, na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony, przedłożony trybunałowi arbitrażowemu w składzie trzech członków. Każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego arbitra, a wybrani arbitrzy dokonają nominacji przewodniczącego, który będzie obywatelem państwa trzeciego, utrzymującego stosunki dyplomatyczne z obydwoma Umawiającymi się Stronami.

3) Jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie dokona wyboru swojego arbitra i nie przystanie na zaproszenie drugiej Umawiającej się Strony do dokonania takiego wyboru w ciągu dwóch miesięcy, arbiter zostanie wyznaczony na żądanie tej Umawiającej się Strony przez Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

4) Jeżeli obaj arbitrzy nie mogą osiągnąć porozumienia, co do wyboru przewodniczącego w ciągu dwóch miesięcy od ich wyznaczenia, to zostanie on wyznaczony na żądanie którejkolwiek z Umawiających się Stron przez Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

5) Jeżeli w przypadkach określonych w ustępach 3 i 4 tego artykułu Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości nie może wypełnić wymienionej funkcji lub, jeżeli jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, wyznaczenia dokona Wiceprzewodniczący, a jeżeli on nie może lub jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, wyznaczenia dokona najstarszy rangą sędzia Trybunału, który nie jest obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

6) Nie naruszając innych uzgodnień między Umawiającymi się Stronami, Trybunał ustali

swój tryb postępowania. Trybunał orzeka większością głosów.

7) Orzeczenia Trybunału są ostateczne i wiążące dla każdej z Umawiających się Stron.

8) Każda z Umawiających się Stron ponosi koszty własnego członka trybunału oraz swojego udziału w postępowaniu arbitrażowym; koszty przewodniczącego i pozostałe koszty pokrywają w równych częściach Umawiające się Strony. Trybunał może jednak w swoim orzeczeniu ustalić większy udział w kosztach jednej z Umawiających się Stron i orzeczenie takie będzie wiążące dla obydwu Umawiających się Stron.

Artykuł 9

Stosowanie innych norm i zobowiązania szczególne

1) Jeżeli dana sprawa jest uregulowana jednocześnie w niniejszej umowie, jak również w innej międzynarodowej umowie, której obie Umawiające się Strony są stronami, nic nie stoi na przeszkodzie, aby jedna z Umawiających się Stron lub jakikolwiek jej inwestor, który dokonał inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, skorzystał z norm bardziej korzystnych

2) Jeżeli traktowanie przez jedną Umawiającą się Stronę inwestorom drugiej Umawiającej się Strony, zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami, jest bardziej korzystne niż traktowanie przyznane w niniejszej umowie, to będą przeważać przepisy bardziej korzystne.

Artykuł 10

Konsultacje i wymiana informacji

Na wniosek jednej Umawiającej się Strony druga Umawiająca się Strona zgodzi się niezwłocznie na konsultacje w sprawie interpretacji lub stosowania niniejszej umowy.

Na wniosek jednej Umawiającej się Strony dokonywać się będzie wymiany informacji o wpływie, jaki mogą mieć ustawy, przepisy, decyzje, praktyki i postępowanie administracyjne lub polityka drugiej Umawiającej się Strony na inwestycje objęte niniejszą umową.

Artykuł 11

Zakres obowiązywania

1) Niniejsza umowa ma zastosowanie do inwestycji dokonanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony, zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami, przed wejściem w życie niniejszej umowy. Jednakże umowa nie będzie miała zastosowania do sporów powstałych przed jej wyjściem w życie.

2) Niniejsza umowa nie ma zastosowania do inwestycji dokonanych na pomocy porozumień międzyrządowych w ramach byłej Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, chyba, że takie inwestycje zostaną przekształcone zgodnie z ustawodawstwem w zakresie inwestycji zagranicznych Umawiających się Stron.

Artykuł 12

Wejście w życie

Niniejsza umowa wchodzi w życie w dniu noty późniejszej, którą jedna Umawiająca się Strona zawiadomi drugą Umawiającą się Stronę, że zostały spełnione jej wewnętrzne wymogi prawne dla wejścia w życie niniejszej umowy.

Artykuł 13

Okres obowiązywania i wygaśnięcia

1) Niniejsza umowa pozostaje w mocy przez okres dziesięciu (10) lat i będzie obowiązywać przez dalszy podobny okres lub okresy, jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie zawiadomi drugiej Umawiającej się Strony, w terminie jednego roku przed wygaśnięciem pierwotnego lub każdego następnego okresu, o jej intencji wypowiedzenia umowy. Zawiadomienie o wypowiedzeniu uprawomocnia się po roku od daty jego otrzymania przez drugą Umawiającą się Stronę.

2) W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wejścia w życie zawiadomienia o wypowiedzeniu niniejszej umowy jej postanowienia pozostaną w mocy przez dalszy okres 10 lat od daty wejścia w życie wypowiedzenia niniejszej umowy. Na dowód, czego niżej podpisani, należycie upoważnieni przez ich odnośne Rządy, podpisali niniejszą umowę. Sporządzono w Warszawie dnia 18 sierpnia 1994 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, słowackim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności przy interpretacji tekst angielski będzie rozstrzygający.